

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 15P/14/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7913200817
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Petrová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2013:7913200817.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov samosudkyňou Mgr. Vierou Petrovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti G. I. Q. L., F.. X.X.XXXX, R., F.. XX.X.XXXX I. R., F.. XX.X.XXXX, deti trvale bytom E. XXX, Q..Č.. R. S. B. T., zastúpené kolíznym opatrovníkom Z. E., deti rodičov L.A. G., F.. X.XX.XXXX, Q. T. E. XXX I. R. G., F.. XX.X.XXXX, Q. T. E. X, A., Q..Č.. R. Ú. A., na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť u maloletých detí L. G., F.. X.X.XXXX, R. G., F.. XX.X.XXXX I. R. G., F.. XX.X.XXXX.

II. Maloleté deti G. L.A., F.. X.X.XXXX, R., F.. XX.X.XXXX I. R., F.. XX.X.XXXX, umiestňuje do S. B. T..

III. Matka, L. G., F.. X.XX.XXXX, je povinná prispievať na výživu maloletých detí G., L., F.. X.X.XXXX, R., F.. XX.X.XXXX I. R.S., F.. XX.X.XXXX, sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne a to na každé dieťa, počnúc od právoplatnosti rozsudku, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet S. B. T. a v prípade zmeny zariadenia na účet toho domova, v ktorom sa ústavná starostlivosť bude vykonávať.

IV. Otec, R. G., F.. XX.X.XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletých detí G., L., F.. X.X.XXXX, R., F.. XX.X.XXXX I. R.S., F.. XX.X.XXXX, sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne a to na každé dieťa, počnúc od právoplatnosti rozsudku, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet S. B. T. a v prípade zmeny zariadenia na účet toho domova, v ktorom sa ústavná starostlivosť bude vykonávať.

V. Mení právoplatný rozsudok Okresného súdu Trebišov č.k. 12C/22/2011-17 zo dňa 18.3.2011 vo výrokovej časti týkajúcej sa úpravy výchovy a výživy maloletých detí G., L., F.. X.X.XXXX, R., F.. XX.X.XXXX I. R., F.. XX.X.XXXX.

odôvodnenie:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov podal dňa 17.1.2013 návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletých detí L. G., F.. X.X.XXXX, R. G., F.. XX.X.XXXX I. R. G., F.. XX.X.XXXX. Návrh odôvodnil tým, že matka, ktorej boli maloleté deti po rozvode zverené do osobnej starostlivosti, túto starostlivosť zanedbáva. Ich výchovu a výživu, ani napriek uloženému výchovnému opatreniu - upozorneniu zo dňa 16.10.2012, nezvláda. Matka domácnosť opúšťa aj na niekoľko dní. V súčinnosti s Obecným úradom E. I. W. Š. E. bolo zistené, že školská dochádzka detí je nepravidelná, správanie detí nie je na požadovanej úrovni. Matka sa o školské výsledky detí nezaujíma. Nepriaznivú rodinnú situáciu

v pravidelných intervaloch monitorujú terénni sociálni pracovníci, ktorí konštatovali nevyhnutnosť vyňatia maloletých detí z rodinného prostredia. Správanie maloletej L., ktorá vynecháva školu je drzé, maloletá používa vulgarizmy, nerešpektuje autority. Maloletý R. pácha priestupky proti majetku. Výchovné opatrenie neplní svoj účel. Matka je trestne stíhaná pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Otec bol na nevhodné správanie detí upozornený 29.10.2012, doposiaľ sa v tejto veci nevyjadril.

Otec v písomnom vyjadrení doručenom súdu 15.2.2013 uviedol, že s návrhom nesúhlasí, má záujem zabezpečovať osobnú starostlivosť o deti. Spolu s priateľkou býva v J., kde by deťom mohol poskytnúť slušný domov.

Kolízny opatrovník v písomnej správe uviedol že zlé pomery v rodine pretrvávajú. Dňa 6.2.2013 bolo na Obvodné oddelenie PZ Michalany podané trestné oznámenie o spáchaní priestupku v zmysle § 50 zák. č. 372/1990 Zb., a prečinu krádeže v zmysle § 212 ods. 2 písm. a) zák. č. 300/2005 Z.z., z ktorého konania sú podozrivé všetky tri maloleté deti G.. Pomery v rodine sa nezlepšili ani napriek úsiliu zamestnancov Obecného úrad E.y a ÚPSVaR Trebišov.

Matka maloletých detí sa k návrhu nevyjadrila, napriek riadne a včas doručenému predvolaniu sa na pojednávanie nedostavila, svoju neúčasť neospravedlnila, ani nežiadala pojednávanie odročiť. Na pojednávanie sa napriek riadne a včas doručenému pojednávaniu nedostavil ani kolízny opatrovník, ktorý svoju neúčasť neospravedlnil, ani nežiadal odročiť pojednávanie. Súd za splnenia podmienok uvedených v ust. § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti matky a kolízneho opatrovníka.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, písomným vyjadrením kolízneho opatrovníka, správou zo šetrenia pomerov v rodine, obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 16PPOm/1/2013, 12C/22/2011, 3T/202/2012, správami Základnej školy v E.h, rozhodnutím o uložení výchovného opatrenia, správami Z. E., ďalšími predloženými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.k. 12C/22/2011-17 zo dňa 18.3.2011 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené. Na čas po rozvode boli maloleté deti L., R. I. R. G. zverené do osobnej starostlivosti matky. Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na ich výživu sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima pre maloleté nezaopatrené dieťa mesačne a to na každé dieťa. Styk otca s maloletými deťmi bol upravený bez časového obmedzenia. Rozsudok nadobudlo právoplatnosť dňa 29.4.2011.

Uznesením Okresného súdu Trebišov č.k. 16PPOm/1/2013-6 zo dňa 3.4.2013, bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým boli maloleté deti L.A., F.. X.X.XXXX, R., F.. XX.X.XXXX I. R., F.. XX.X.XXXX umiestnené v Reedukačnom centre T..

Trestným rozkazom vydaným Okresným súdom Trebišov č.k. 3T/202/2012 zo dňa 21.12.2012 bol matke maloletých detí, L. G., uložený trest odňatia slobody v trvaní 1 roka, pre výkon ktorého bola zaradená do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona. Proti trestnému rozkazu podal prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov dňa 31.12.2013 odpor. Trestný rozsah doposiaľ nenadobudol právoplatnosť.

Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov č. W2012/43064-13 zo dňa 19.9.2012 bolo matke, L. G. a otcovi, R. G., uložené výchovné opatrenie - upozornenie s odôvodnením, že matka, ktorej boli na čas po rozvode maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti, ohrozuje fyzický, psychický a sociálny vývin svojich detí v ich prirodzenom prostredí, čím dochádza k narušeniu všestranného vývinu detí. Rodičom bolo oznámené, že účinnosť napomenutia úrad vyhodnotí po uplynutí šiestich mesiacov od jeho uloženia. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 16.10.2012.

Zo záznamu terénnej pracovníčky Obce Michalany súd zistil, že maloleté deti G. zanedbávajú povinnú školskú dochádzku, na upozornenia reagujú neprimerane. Matka opakovane, aj na niekoľko dní opúšťa deti, necháva ich bez dozoru. Napriek prísľubu matka nevyhľadala triednu učiteľku detí, ktoré sa v škole správajú nevhodne. Matka sa bráni tým, že si s deťmi nevie poradiť. Deti jej odvrávajú, správajú sa drzo, vulgárne. Odmietajú chodiť do školy, klamú. Dcéra L. sa po večeroch fláka, potom prespí celé dopoludnie, matka ju nevie prinútiť, aby pravidelne chodila do školy.

Zo správy Obce E. súd zistil, že v apríli 2012 bolo na matku, ktorá bez oznámenia opustila maloleté deti a odišla z domu na 4 dni, vyhlásené Obvodným oddelením PZ Michalany, pátranie. Maloleté deti R. I. R. sa až na výnimky nezúčastňovali vyučovacieho procesu. Na matku bolo podané trestné oznámenie.

Zo správy Základnej školy E. vyplýva, že deti R., R. I. L. navštevujú školu nepravidelne. Ich správanie sa výrazne zhoršilo. Deti nejavia záujem o školu, na vyučovanie sa nepripravujú, školské pomôcky majú len v prípade, ak ich triedna učiteľka uchová v škole. Správajú sa drzo a to aj voči dospelým osobám. Základné hygienické návyky u detí sú na veľmi nízkej úrovni.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov súd zistil, že matka bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie v dobe od 24.10.2011 do 17.12.2012, kedy bola vyradená pre nespoluprácu. Poberá prídavky na deti vo výške 69,30 Eur mesačne.

Navrhovateľ v správe zo šetrenia pomerov v rodine uviedol, že matka starostlivosť o maloleté deti zanedbáva. Rozhodnutím zo dňa 19.9.2012, bolo rodičom výchovné opatrenie - upozornenie, bol vypracovaný i plán sociálnej práce s rodinou maloletých detí a plán výkonu výchovného opatrenia, ktorý bol prehodnotený. Situácia v rodine sa napriek tomu nezlepšila. Matka s deťmi žije v dvojizbovom byte, jedna miestnosť slúži ako kuchyňa a spálňa, druhá miestnosť je kvôli zime neobývaná. Hygiena je na nízkej úrovni. V čase návštev matka nemala navarené, v miestnosti bol neporiadok. Matka je bez pracovného pomeru, z evidencie uchádzačov o zamestnanie bola vyradená pre nespoluprácu, bola jej odňatá i dávka hmotnej núdze. Jediným zdrojom jej príjmu sú prídavky na deti vo výške 69,30 Eur, ktoré sú vyplácané prostredníctvom osobitného príjemcu. Uhrádza poplatok za elektrinu 23,00 Eur. Deti sú zdravé, navštevujú Základnú školu v E.. Všetky deti sú v špeciálnych ročníkoch, vykazujú problémové správanie. Dochádzku do školy majú nepravidelnú.

Z výpovede otca, R. G., na pojednávaní dňa 18.4.2013 súd zistil, že otec sa od augusta 2012 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS v Leopoldove. Po rozvode manželstva sa odsťahoval do SL., kde žil v družnom pomere s F. U., z ktorého vzťahu sa narodil dňa 22.11.2011 maloletý G. U.. Jeho družka je na rodičovskej dovolenke. Otec príležitostne navštevoval svoju starú matku v A., stretával sa i s deťmi. Maloletý R. brával ku svojej matke, L.A. I. R. návštevy starej matky odmietali. Počas spoločných víkendov sa maloletá R. správala slušne. Nemal vedomosti o tom, že deti majú problémy so správaním, že vynechávajú školu. Napriek tomu, že podľa vyjadrenia otca má s deťmi dobrý vzťah, deti mu o svojich problémoch a zlých životných podmienkach nikdy nerozprávali. Nedozvedel sa o tom ani od matky detí, ani susedov. V priebehu pojednávania otec svoje stanovisko zmenil a s návrhom na nariadenie ústavnej starostlivosti súhlasil.

Podľa ust. § 26 Zákon o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa ust. § 54 ods. 1, 2, 4 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo

do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa ust. § 62 ods. 2, 3 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ust. § 81 ods.2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že matka, ktorej boli na čas po rozvode maloleté deti G. L., R. I. R. zverené do osobnej starostlivosti, výchovu a starostlivosť o deti zanedbáva. Opakovane odchádza z domu aj na niekoľko dní, deti ponecháva bez stravy, bez dozoru. Hygienické návyky v rodine sú na nízkej úrovni. Deti zanedbávajú povinnú školskú dochádzku, na vyučovanie sa nepripravujú. V škole sa správajú drzo, vyvolávajú konflikty. Matka ich výchovu nezvláda. Otec detí je vo výkone trestu odňatia slobody, osobnú starostlivosť o deti nemôže zabezpečiť. Výchovné opatrenie - upozornenie nevedlo k náprave, situácia v rodine zostala nezmenená. Je v záujme maloletých detí, aby boli umiestnené v S. B. T., keďže deti si potrebujú osvojiť nové návyky správania a denný režim k plneniu si povinností zodpovedajúcich veku dieťaťa. Ich ďalší pobyt v domácom prostredí, podľa názoru súdu, nie je v záujme maloletých s ohľadom na existenčné problémy a spôsob života matky, ktorá výchovu detí nezvláda a nie je schopná zabezpečiť deťom primeranú starostlivosť. Ani otec, ktorý si odpykáva trest odňatia slobody, nemá možnosť toho času osobne sa podieľať na výchove detí. Vychádzajúc z vedených skutočností súd vyhovel návrhu navrhovateľa a nariadil ústavnú starostlivosť maloletých detí, ktorá sa bude realizovať v S. B. T..

Súd zároveň uložil obom rodičom maloletých detí povinnosti platiť výživné na maloletú L. G., R. G. I. R. G. vo výške zodpovedajúcej 30% sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, a to pre každé z detí čo v súčasnosti predstavuje sumu 26,65 Eur mesačne jedno dieťa, keďže rodičia nemajú v súčasnosti príjem, ktorý by umožňoval určiť vyživovaciu povinnosť vo vyššej sume. Zároveň súd poznamenáva, že sumy životného minima sa menia vždy k 1.7. bežného kalendárneho roka.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§205 ods. 1).

Podľa ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinní dobrovoľne nespĺnia čo im ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.